

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Folk-Sagor

22.

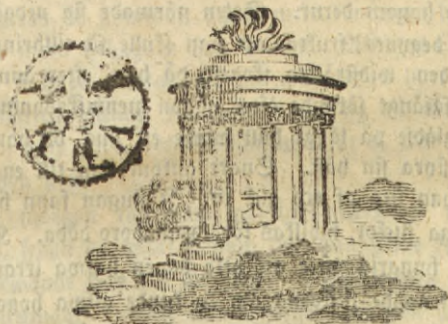
a) Talande Fogeln, spelande Trädet

och

rinnande Wattukällan.

b) Om de sex swanorna

eller den ädelmodiga hjerten.

Är huru roligt,
Bid brasan förtroligt
Att höra talas om jettar och troll
Om winterqvällen,
Då trollen på hällen dansa sin ringdans
I sjernklar natt.

Uti England regerade för flera år sedan en konung wäl och länge. Han hade ej mer än en son, hwilken han uppfostade i alla dygder, som anstå en furste; men döden beröfvade den unge prinsen sin fader, efter hwilken han, ehuru ej mera än femton år gammal, utropades till konung i England.

Den unge konungen war särdeles road af jagt och förlustade sig dageligen dermed. En dag, då han, tillika med flere af sitt hoffolk, jagade i en stor skog, fingo hundarne opp en hjort, hwilken den unge konungen ifrigt förföljde och blef härunder flisd från sina följelagare, så att han till slut befann sig ensam midt i skogen och fann ej någon wäg som kunde leda honom derur. Solen närmade sig nedgången och konungen begynte frukta, att han skulle få tillbringa natten allena i den widsträckt skogen, då han, efter ännu twenne rimmars fäsfångt sökande efter någon människoboning, blef till sin stora glädje på långt håll warse ett ljus, dit han nu skyndade att styrta sin häst. Snart ankom han till en liten stuga, der han steg af och gick in. I stugan fann han endast trenne unga flickor, hwilkas föräldrar woro döda. Konungen, trött och hungrig efter att hela dagen hafwa irrat omkring i skogen, frågade flickorna om de kunde gifwa honom någon mat och om de wille herbergera honom öfwer natten emedan han farit wisse i skogen från sitt sällskap. Flickorna woro williga härtil, men beklagade, att de icke hade annat än mjölk, smör och några ägg att bjuda sin gäst. Konungen fann sig emedlertid rätt belåten med denna enkla anrättning och förtärde den med god smak. Alla tre flickorna passade upp honom wid bordet; ty, ehuru de ej wiste att frem-

lingen war deras konung, trodde de ändock, att han war någon förnäm herre, i anseende till hans rika drägt.

Sedan konungen spisar, roade han sig att tala med flickorna i ärfulliga ämnen. Bland annat föll talet på giftermål, och konungen frågade den äldsta systern hwilken man hon helst önskade sig. Hon svarade, att hon helst wille hafwa konungens hofbagare, emedan hon då finge äta det bästa brödet i England. Den andra åter önskade att blifwa gift med konungens mästarkock, emedan hon då finge äta läckrare råtter än någon annan. Slutligen frågade konungen äfwen den tredje, hwem hon önskade till man. Hon svarade, att hon helst wille hafwa konungen sielf, ty då finge hon både det bästa brödet och de läckraste råttorna, och mycket annat präktigt och godt desutom.

De trenne systerarnes önskingar roade konungen mycket, i synnerhet den yngstas. Hon war en skön och älskelig flicka, ej öfwer fjorton år gammal, och ju mera konungen betraktade henne, desto mera behagade hon honom. Altonen förgick hastigt under muntra samtal, och det war redan lidet ett godt stycke på natten, innan konungen begaf sig till sitt sofrum, der han sof rått godt, oaktadt sängen wißt ej war beräknad för en så hög gäst.

Följande morgon tog han wänligt afsked af sina wårdinnor, och, sedan de wisat honom hur han skulle komma ur skogen, återwände han till sitt slott. Under wägen föll flickornas önskingar honom åter i sinnet, och som hans tycke för den yngsta blef allt listigare, ju mera han aflägsnade sig från henne, föll det honom till slut in att verkliggöra hwad de önskat. Han sticade därför ett bud till dem med befallning att komma till slottet, och, sedan de der infunnit sig, sade han till dem, att, att om de ännu hade samma önskingar, som altonen förut, så skulle det stå dem fritt att få dem uppfyllda. De båda äldsta svarade strax, att deras tankar icke

4
förändrat sig; men den yngsta, som till sin stora besördning
tann, att den fremlingen de emottagit i sitt hus, war konun-
gen sjelf, blef så håpen wid dessa hans ord, att hon ingen-
ting kunde swara derpå. Då påminre henne konungen också
hennes önskan och tillade, att om hon ej sedermera ångrat
den, så skulle hon få densamma uppfyllt, lika så wål som
hennes systrar, och blifwa hans drottning. Ett sådant löfte
gjorde som man wål kan tänka, den unga flickan icke liten
glädje och hon aftrade sig wål att säga nej. Hon blef också
werkeligen kärwäld med konungen, och hennes båda systrar
singo, den ena hofbagaren och den andra mästertocken, allde-
les som de önskat sig. Men de woro icke lika nöjda med
sitt öde, som deras yngsta syster. Det grämde dem, att hon
nu war så högt öfwer dem; denna afund öfwerigick smänin-
gom till ett bittert hat, och de afbidade blott ett lågligt till,
fåtte för att gifwa lust derår.

Ett sådant tyckte de wara inne, då den unga drottningen
efter någon tid befann sig i wålsignadt tillstånd. Sedan
de rådslagit fins emellan, gingo de till sin syster, ställde sig
ytterst wänliga och anhöllo att få birråda henne wid hennes
förestående förlofning. "Ingen," sade de, "kunde wid detta
tillfälle egna henne en så öm och kärleksfull omwårdnad, som
de." Drottningen samtyckte gerna och hade ingen swårighet
att äfwen utwerka sin gemöls bifall. De båda systrarne
stannade alltså qwar på flottet, för att afbida det afgörande
ögonblicket och, när det inföll, woro de ensamme inne hos
drottningen. Då nu denne förloftes med en prins, togo syste-
rarne barnet, lade det i ett skrin och kastade det sedan i en
förbi flottet flytande elf, samt framwisade för drottningen en
hundwalp, hwilken de sade, att hon framfödt. Hårdfwer
blef drottningen högeligen försträckt, och konungen ej mindre
misslynt.

Emedlertid hade konungens trädgårdsmästare af en händel-
se blifwit warse skrinet, då det flöt utför elfwen, som rann

genom trädgården. Han tog det ur wattenet, öppnade det och fan deri, till sin stora förundran, ett nyfödt, wälskapadt gosse barn, hwilken han lemnade till sin hustru att uppfödas så, som deras eget barn, det hon med nöje gjorde, emedan de förut ej egde några arfwingar.

Andra året blef drottningen åter hafwande, och hennes systrar skulle åter berjena henne. Äfwen nu framfödde hon en prins, hwilken systrarne lade i ett skrin och kastade i elfwen, samt framwisade i des ställe en kattunge, hwardröfwad drottningen blef djupt bedröfwad, och konungen ännu misnöjdare än förra gången.

Äfwen detta skrin fann trädgårdsmästaren, och hans hustru uppfosttrade barnet, likasom det förra.

Tredje året tillgick det på samma sätt, utom att drottningen nu födde en flicka, hwilken trädgårdsmästaren fann i ett skrin på elfwen och lät uppfosttra med de båda gosarne. I stället framwisade de båda systrarne en råtta, hwilken de påstodo, att drottningen framföddt. Nu blef konungen så förbittrad, att han lät infätta drottningen i ett swårt fångelse, der hon skulle förblifwa hela sin öfriga lifstid, och således, hade hennes afundsamma systrar ändligen nått sitt mål.

Emedlertid hade trädgårdsmästaren all möjlig omsorg om de trenne barnen. Då de uppwezte lät han dem lära alla wärens saker, som de för framtiden kunde hafwa nytta utaf, och war i allt emot dem som om han varit deras werkelig far. Hans godhet emot dem hade ock wälsignelse med sig, ty hans wälmåga tilltog dagligen, så att han kunde lemna konungens tjenst och bygga sig ett eget hus, som liknade ett präkligt palats, och hwaromkring han anlade en trädgård som war nästan wackerare än konungens egen.

Här lefde nu de tre systonerna tillsammans i sörsta endragt och förtrolighet. De båda bröderna woro ofta ute på jagt, hwari de funno stort nöje. En dag, då de woro spösfatte

härmed och deras syster war ensam hemma, kom till henne en gammal gumma, som bad att få se det wackra flottet och den präktiga trädgården. Den unga flickan tog wänligt emot henne och förde henne omkring öfwerallt. Gumman fann alltsammans rätt bra; men sade, att det dock felades trenne ting för att göra det fullkomligt, och på flickans fråga hwad det kunde wara för rara saker, swarade hon, att om de hade den talande fågeln, det spelande trädet och den rinnande wattufällan, så finnes ingenting i werlden, som öfverginge detta flott med des trädgård. Flickan frågade hwad dessa trenne ting kunde finnas, och gumman swarade, att 20 mil derifrån bodde hennes broder, som kunde lemna underrättelse derom. Hon wisade den unga flickan wägen till handboning och förswann med detsamma ur hennes ösyn.

När bröderne hemkommo, berättade systern för dem det beynnerliga besök hon haft, och hennes berättelse gjorde ett lifligt inträde på dem båda. Den äldsta besöt att genast söka upp den hemlighetsfulla gummans broder och af honom utforska, hwar de trenne omtalade sakerna finnes. Han låter derföre sadla sin häst, och när han reste, gaf han sin syster en ring, den han bad henne noga akta. Så länge stenen ringen bibehöll sin glans, kunde hon wara säker, att hennes bror wore wid lif; men blesse den mörk och dunkel, så wore han omkommen. Derefter begaf han sig på den af gumman anwifade wägen och fann hennes broder, en gammal gubbe sittande utansför en liten stuga, hwari han bodde. Ynglingen helsade wänligt på den gamle och bad honom underrätta sig hwar den talande fågeln, det spelande trädet och den rinnande wattufällan wore att finna. Gubben swarade att detta wärlserligen wore honom bekant, men att han högeligen afrådte ynglingen från en så farlig resa, emedan ingen af dem, som förut wägat den, kommit med lifwet tillbaka. Den unga mannen låt dock icke affrätta sig, utan stod fast wid sitt be-

slut att söka förskaffa sig de tre underbara tingen. Då gaf gubben honom en kula, som han skulle kasta framför sig ut: åt wägen och sedermera noga följa, ty kulan skulle rulla till samma ställe, der de omtalade sakerna funnos; "men," tillade gubben, "när du kommer dit, får du se ett högt berg och en stor mängd swarta stenar wid dess fot, och då du begynner rida uppför berget, får du höra buller af wapen och folk, som komma efter dig; om du då ser dig om, så blir du förwandlad till sten, likasom alla andra, hwilka förut sökt detta äfwentyr; men går du friskt på, utan att bry dig om någonting, ehuru försträckande det än kan förefalla dig, så får du hwad du söker."

Ynglingen tackade den gamle för de meddelade upplysningarne, kastade kulan framför sig och red i fullt gallopp efter henne, till dess hon stannade wid det omtalade berget. När han nu begynte rida uppföre, fick han höra försärliga rop och buller efter sig, hwilka kommo honom allt närmare, så att han till slut tyckte sig hafwa sina förföljare tätt bakom sig och drog swärdet, för att wärja sitt lif; men i detsamma han wände sig om för att gifwa ett hugg åt den närmaste, blef han på ögonblicket förwandlad i sten.

Hans syster, som dagligen betraktade ringen, märkte strax, när hennes broder war död, och berättade det för den andra brodern, som genast war färdig att företaga samma resa, i hopp om bättre utgång. Han lemnade dertföre sin syster en knif, den hon borde wäl förwara, och sade henne, att om det begynte drypa blod deraf, så wore han ej mera i lifwet. Dertefter uppsökte han den förut omnämnde gubben, hwilken sökte afråda honom med samma warning, som han gifwit den äldre brodern och, då han stod fast wid sin föresats, gaf honom en kula, hwilken wisade honom wägen till samma berg, der hans äldre broder nyss förut omkommit. Äfwen denne hörde, då han red uppför berget, ett försärligt buller

bakom sig, men lät i början icke oroa sig deraf, utan red friskt på. Till slut kom honom dock bullret så nära, att han tyckte sina förföljare wara sårdiga att gripa honom och drog swärdet att förswara sig; men i detsamma han nu såg sig om efter sina fiender, blef åfwen han genast förwandlad i sten.

Systemern märkte strax att kniswen dröp blod, och fann här af, att åfwen hennes andre broder förlorat lifwet, dock lät hon ej här af afskräcka sig att sjelf söka winna de underbara sakerna och med detsamma inhemta närmare underrättelser om sina bröders öde. Åfwen hon kom till gubben och fick af honom samma warning, men stod lika fast wid sitt beslut, som hennes bröder, och erhöll, likasom de, en kula till wåg, ledare. Under det hon red efter densamma, stoppade hon bomull och wax i dronen, på det hon ej måtte höra det buller, hwarom gubben talat med henne, och kom på detta sätt uppsöre berget utan någor hinder, ända till dess hon fick se fogeln, som satt i sin bur; då ökades bullret så starkt, att, oakadt hon tillstoppat dronen, hon ändå hörde det allt närmare och förfärligare, men lät dock ej deraf skrämma sig, utan red fram till fogeln och tog honom tillika med buren. Strax affstannade allt buller, och det blef helt tyst. Hon frågade nu fogeln hwar det spelande trådet och den rinnande wattufällan funnos, hwilket fogeln strax wisade henne; men när hon fick se trådet, wiste hon ej huru hon skulle kunna föra det med sig, emedon det hade en hög stam med många grenar. Fogeln sade henne, att om hon ollenast bröte en quist af detsamma, så wore det tillräckligt. Sedan wisade han henne springfällan och sade, att om hon toge litet deraf i en flaska, så hade det samma werkan, som hela fällan. Nu wille hon ock weta, huru hon skulle återfå sina båda bröder. Fogeln swarade, att han ej wiste det; men flickan hotade att taga lifwet af honom, om han ej sade henne det, och fogeln wisade henne då en flaska, hwarur hon skulle hålla på de

swarta stenarne wid bergets fot, så kommo de alla till lifs igen. Flickan tog flaskan och gjorde som fogeln sagt henne, och straxt blefwo alla stenarne åter lefwande och hon igenkände de sina båda bröder. De öfrige, som blifwit förwandlade till stenar, woro allesamman prinsar och andra förnåma män, som mislyckats i försöket att winna de underbara klenoderne. De tackade hjertligen den modiga flickan, som befriat dem, och begäfw sig sedan på återwägen; men då de kommo till den gamla gubbens stuga, funno de honom död. De begrofw honom derföre och skiljdes sedan åt, samt wände hwar och en hem till sitt.

Då de tre systonen kommit hem, frågade flickan fogeln på hwad sätt hon skulle få qwisten att blifwa ett spelande tråd och wattenet i flaskan att blifwa en springkälla. Fogeln swarade, att hon blott behöfde sticka qwisten i marken, så blefwe straxt deraf ett stort tråd, och att, om hon endast sloge wattenet i en grop, så blefwe det genast en prackfull wattenkonst. Flickan gjorde så och såg till sin största förnøjelse ett tråd uppskjuta ur marken, som spelade så lustigt, att hon aldrig förr hört något sådant, och groppen förwandla sig till en wattenkonst, som uppkastade wattenet, klart som kristall, högt i luften. Hon ropade straxt på bröderne att se dessa herrliga saker, och då nu trådet spelade och wattenkonsten kastade sina klara strålar i en mängd olika fasoner och fogeln tillika i sin bur begynte sjunga de sötaste melodier, så tyckte systonen, att någonting herrligare aldrig kunde finnas i werlden, och lefde så glada och lyckliga tillsammans.

Båda bröderne roade sig emedlertid nu, likasom tillförene, ofta med att jaga. En dag träffade de konungen, som likaledes jagade i skogen. Konungen fattade genast tycke för de vackra, hurtiga ynglingarne och frågade hwilka de woro. De swarade, att de woro söner till Hans Maj:ts fordrne trådsbårdsmästare och att de hade en systor der hemma. Konun-

gen frågade dem hwar de bodde och sade, att han wille hellsa på dem och spisa hos dem och deras systier. De tackade konungen för ett så nådigt tillbud och sade honom hwar deras boning war, hwarefter konungen återwände till flottet och de båda bröderne till sitt hem. Här underrättade de systern om det höga besök, de hade att wänta, och hon skyndade att fråga fogeln till råds, huru hon skulle undfånga den höge gästen. Han uppräknade då ärsfulliga anrättningar, som hon borde tillaga, och sade henne till slut, att hon bland desertten skulle framsätta gurfor, dem hon borde fylla med äkta perlor, som sunnos under ett träd i trädgården, hwilket han wisade henne.

När nu konungen kom till de tre systonen, fann han till sin stora förundran, att de bodde i ett flott, som war wackerare än hans eget, och i en trädgård, hwars make han aldrig sett. Ännu högre steg hans förundran, då han hörde trädet spela och såg wattenkonsten kasta sina glänsande strålar. Nu tillfades att anrättningen war färdig och konungen satte sig till bords med de tre systonen, hwilkas höfviska wäsende särdeles behagade honom. Glickan war owanligt stön, och båda bröderne öfwertråffade i mantlig sägning och ädel hållning alla riddare wid hans hof. När nu måltiden war slutad och desertten bars in, framlades gurforna för konungen, hwilken, då han skar sönder dem, fann, till sin stora förwåning, att de woro fyllda med äkta perlor. Han frågade, om i deras trädgård wexre sådana gurfor, och fogeln, som i sin bur satt inne i rummet, skyndade att fråga konungen tillbaka, huru han kunde twisla på en sak, som han såg med egna ögon, och deremot tro hwad han ej sett. Förundrad öfwer att höra en fugel tala, och ännu mera öfwer hans fråga, sporde honom konungen, hwad det wore som han icke sett och dock trott. "Jo," swarade fogeln, "du har trott, att din drottning framsödt hundar, kattor och råttor,

och här ser du lifwål hennes och dina verkliga barn, hvilka hennes afundsamma syster utkostat i elswen, men din forndne trädgårdsmästare upptagit och uppfostrat."

Öfwer detta fogelns tal blef konungen innerligen rörd, tog de tre systonen i famn och blef hjerteligen glad att finna, det hans älskade drottning födt honom sådana barn i stället för de widunder han trott wara hennes afföda. Han befallte genast, att hans drottning skulle tagas ur fängelset och föras till flottet, dit konungen nu begaf sig med sina barn. Drottningen blef högst förtärad öfwer denna befallning, ty hon trodde att konungen wille toga lifwet af henne, och då hon fick se wid hans sida ett ungt fruntimmer, hwars life i stället hon aldrig skadat, tänkte hon, att det wore en prinsessa, hwilken konungen utwält till sin gemål efter henne, som warit nog olycklig att falla i hans onåd. Men konungen skyndade att upplysa henne om rätta förhållandet och bad henne förlåta den oförrätt han bewisat henne. Drottningen gret af glädje öfwer denna öwäntade uppräckt, förlåt gerna sin gemål och tryckte med innerlig rörelse sina trenne barn mot sitt hjerta, öfwer hwilken syn konungen kände en förnöjelse, som han aldrig förr erfarit.

Nu blewo drottningens båda syster kallade upp till flottet och konungen frågade dem, hwad de gjort af hans tvenne söner och hans dotter, som drottningen födt honom. Denna öwäntade fråga och åsynen af de trenne barnen gjorde dem så bestörta, att de genast bekände sitt brott och bådö om nåd. Då drottningen åfwen bad för dem, efter som de woro hennes syster, benådade konungen dem till lifwet, men lät för deras öfriga lifstid innesluta dem i ett torn, der de fingo tillräcklig tid att ångra sin ondsk.

Konungen och drottningen lefde nu med sina barn länge och lyckligt intill des döden först kallade drottningen bort, och då konungen ej länge öfwerlefde henne, tillföll riket deras

äldsta son, som förde en lång och lycklig regering. Den andra prinsan blef konung i närmaste rike, och prinsessan blef gift med en ung konung, med hwilken hon fick flera barn, och deras offomlingar lefwa ännu i England uti stort anseende och rikedom.

De sex swanorna eller den ädelmodiga systern.

En konung jagade en gång i en stor skog och förföljde ett djur med sådan isfver, att ingen af hans sällskap kunde följa honom. Sluteligen förwillade han sig och hittade ej tillbaka. Då fick han se en gammal gumma komma, lutan de och runkade på hufvudet, och det war en hexa. Konungen bad henne wisa honom wägen genom skogen. "Gerna, min herre och konung," swarade hon, "om ni will gifta er med min dotter och göra henne till drottning, men eliest icke; då måste ni blifwa här och dö af hunger, ty utan hjelp kan ni aldrig komma ur denna skog." Konungen, som ej hade lust att dö så snart, swarade i ängesten ja, och derpå förde honom hexan till sin dotter. Hon war mycket wacker, men konungen kunde ändock ej hålla af henne, och tyste hwar gång han såg på henne. Hexon förde dem båda på wägen till konungens flott, och när de hunnit dit, måste konungen hålla sitt löfte och gifta sig med hexans dotter.

Konungen hade en gång förut varit gift, och hans första gemål hade födt honom sex söner och en dotter, hwilka han älskade ganska högt. Som han fruktade, att systrodern skulle göra dem förtret, så förde han dem till ett enstaka flott, som stod midt i en skog. Wägen dit war så swår att hitta, att konungen ej en gång sjelf kunnat det, om han icke af en kiof gumma hade fått ett trådnyttan, som, när han kastade det framför sig, uppwicklade sig af sig sjelft och wisade honom hwart han skulle gå.

Konungen gick så ofta till sina älskade barn, att det till slut wäckte drottningens uppmärksamhet, och hon blef nyfiken att få weta hwad som war orsaken till hans många ensam, ma wandringar i skogen. Hon letade snart ut af hans tje, nare hela hemligheten, och det första, hon nu gjorde, war att genom list åtkomma nystanet, hworefter hon spödde några små skjortor, med hwilka hon begaf sig till skogen. Nystanet wisade henne wägen, och då de små prinsarne sågo nå, gon komma, trodde de, att det war deras fader, hwarföre de sprungo fram, fulla af glädje. Då kastade hon en skjorta öfwer hwar och en af dem, och i samma stund förwand: lades de allesamman till swanor och stögo bort i lusten. Nu trodde hon sig hafwa röjt alla styf barnen ur wägen, emedan den lilla prinsessan ej hade kommit fram och hon desutom ej wisste af henne. Hon gick således helt nöjd tillbaka till flottet.

Dagen derpå kom konungen, men fann ingen mer än sin lilla dotter, som berättade honom, att hon från sitt dönsfret sett huru hennes bröder flugit bort som swanor och wisade honom fjädrarne, hwilka de tappat på marken och hon plockat tillsamman. Konungen blef högeligen bedröfwad; dock trodde han ej, att det varit drottningen, som utfört denna onda gerning, och då han fruktade att äfwen förlora sin dotter, om han lät henne blifwa qwar, så wille han taga henne med sig hem. Men hon war rädd för styfmodern och bad, att hon åtminstone måtte få dröja natten öfwer, hwilket konungen tillät.

När det blef mörkt, flydde hon och gick rått fram in i skogen. Så wandrade hon hela natten och hela den följande dagen utan att hwila, till des hon slutligen för trötthet ej kunde komma längre. Då blef hon warse ett litet hus, der hon gick in och fann ett rum med sex små sängar; men hon tordes ej lägga sig i någondera, utan lade sig på golfwet under en deribland och tänkte på detta sätt tillbringa natten.

Kort före solens nedgång fick hon höra ett susande i luften och såg i detsamma sex swanor flyga in genom fönstret. De satte sig på golfwet och blåste på hwarandra, så att fjädrarne föllo af; derpå kröpo de ur swanhuden, som ur en skjorta, och sicksan igenkände sina sex bröder och sprang nu fram med stor glädje. Då bröderna fingo se sin lilla syster, blefwo de mycket glade, men den glädjen räckte icke länge, ty de wiste wäl, att hon ej kunde få stanna hos dem. "Här kan du ej bli qwar," sade de till henne, "ty det är ett röfwarherberge; när röfvarne komma hem, så mörda de dig." Hon blef mycket förkräckt häröfwer, men frågade, om de ej kunde skydda henne. "Nej," swarade de, "ty blott en sjerdedels timma hwarje aften kunna wi aflägga wår swanhud och återfå wår menniskofskewad; sedan blifwa wi åter förwandlade." — "Kan då jag icke befria er?" frågade sicksan. — "Nej," swarade de, "det kan du ej, ty det är för mycket swårt. I sex år måste du hwarken tala eller swara eller skratta, och under den tiden sy och sex skjortor af stjernblommor. Om du under hela denna tid talade ett enda ord, så wore hela arbetet förgäwes." Då bröderna sagt detta, war qwarten förbi och de blefwo åter förwandlade till swanor.

Men systern lofwade i sitt hjerta, att hon skulle befria sina bröder, om det ock kostade hennes lif. Derpå tog hon affked af dem, gick ut i skogen och lade sig der. Följande morgon samlade hon en stor mängd stjernblommor, satte sig i ett stort, högt träd och började sy. Der fans ingen, som hon kunde tala med, och att skratta hade hon ingen lust, utan fortsfor wafbrutet med sitt arbete, utom den korta tid hon behöfde för att med hår och watten slåcka sin hunger och törst.

Sedan hon tillbragt en lång tid på detta sätt, hände sig en gång, att konungen i det landet jagade i skogen, och hans jägare kommo till trädet, der den unga sicksan satt och sydde.

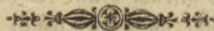
De ropade: "Hvem är du? Kom ned till oss." Men hon swarade intet, utan runskade blott på hufwudet. Då de ånyo ropade henne, tänkte hon med skänker ställa dem tillfreds och nedkastade dertföre sin guldked till dem; men de fortforo åndock att ropa. Då kastade hon till dem åswen sitt bålste, och då detta ej heller hjälpte, gaf hon dem sina strumpeband och så efter hand allt hwad hon kunde umbåra, att hon till slut blott hade de nödwändigaste klåderna qwar. Men jägarne låto ej nåja sig härmed, utan stego upp i trådet, lyfte ned sticket och förde henne till konungen. Åswen han frågade henne hvem hon war och huru hon kommit dit, tilltalande henne på alla språk han kunde, men hon swarade intet, utan förblef stum som en fisk. Men som hon war så skön att konungen tyckte sig aldrig hafwa sett någon sagraare mö, så wann hon straxt hans hjerta. Han svepte henne in i sin kapp, satte henne framför sig på hästen och förde henne med sig till sitt slott. Der låt han förfärdiga präktiga klåder åt henne, så att hon strålade som ljusa dagen, men ingen kunde få ett ord af hennes mun. Likofullt satte han henne bredwid sig wid bordet och blef så intagen af hennes blygsamma wäsende, att han sade: "Hon skall blifwa min gemål, och ingen annan," och fort derefter förmålde han sig med henne.

Men konungen hade en elak moder, som war misföds med detta åkrenskap, talade illa om drottningen och sade: "Hvem wet hwarifrån den der stumma sticket kommit? Hon är sanneligen ej wård en konung." Ett år derefter, då drottningen födde sitt första barn, tog den gamla bort det och öfwersmorde drottningens minn med blod. Derpå gick hon till konungen och anlagade henne, att hon uppåtit sitt eget foster. Men konungen ålskade henne för högt att tro sådant, och tillåt ej att något ondt wedersfors henne. Hon satt beständig och sydde på skjortorna, och brydde sig ej om något annat.

Då drottningen födde sitt andra barn, en wacker gösse,

förfwade swärmodern samma bedrägeri; men konungen lät ändå ej öfvertala sig att sätta tro till hennes ord, utan sade blott: "Hon är stum och kan ej försvara sig, eljest skulle nog hennes ofkuld komma i dagen." Men då de gamla för tredje gången bortstäl barnet och anlagade drottningen, som ej sade ett ord till försvar, kunde konungen ej längre hindra lagens gång, utan hon blef dömd att brännas lefwande.

Dagen, då denna dom skulle fullbordas, war just den sista af de sex åren, under hwilken hon ej fick tala eller skratta så wida hon wille befria sina kära bröder från trolldomens werkan. De sex skjortorna woro färdiga, blott på den sista fattades wensra armen. När hon utfördes till bålet tog hon skjortorna med sig, och just som bålet skulle antändas hördes ett susande i iusten och sex swanor kommo flygande. Då gladdes hennes hjerta, och hon tänkte: "Ack, nu måst wäl den hårda tiden wara förbi." I desamma nedänkt sig swanorna utmed henne, så att hon kunde kasta skjortorna öfwer dem, och i ögonblicket stodo hennes bröder i sin rättas skepnad framför henne; blott på den sjetta fattades wensra armen, och i des ställe hade han en swanwinge. De omfamnade och kyste hwarandra och begäfw sig derefter till konungen, som blef högst bestört, när drottningen tilltalade honom, bedyrade sin ofkuld och berättade hwem hon war, hwarföre hon måst tåga, huru swärmodern besjugit henne och att hon höll sönerne gömde. Då framfördes dessa till konungens stora glädje, men den gamla måste sjelf undergå det straff, som hon beredt åt sin ofkyldiga sonhustru. Sedermere lefde konungen och drottningen med sina barn och bröder i beständig frid och wälgång.

Kalmar.

Trykt hos Ströhm & Bröder Westin. 1855.